EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.12.2021
COM(2021) 822 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyviä tiedotustoimia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 45 artiklan täytäntöönpanosta

{SWD(2021) 399 final}

I. JOHDANTO

Tässä kertomuksessa käsitellään yhteiseen maatalouspolitiikkaan (YMP) liittyvien tiedotustoimien täytäntöönpanoa vuosina 2019 ja 2020. Oikeusperustana on yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta 17. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013[1], jäljempänä 'asetus', 45 artikla.

Asetuksen 45 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan rahoitettavien tiedotustoimien "tarkoituksena on erityisesti auttaa yhteisen maatalouspolitiikan selittämisessä, täytäntöönpanossa ja kehittämisessä ja lisätä yleistä tietoisuutta kyseisen politiikan sisällöstä ja tavoitteista, palauttaa tiedotuskampanjoilla kuluttajien luottamus kriisien jälkeen, antaa tietoa viljelijöille ja muille maaseutualueiden toimijoille sekä tukea eurooppalaista maatalouden mallia ja auttaa kansalaisia ymmärtämään sitä". Asetuksen 45 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan mukaan näillä toimilla "olisi osaltaan varmistettava unionin poliittisia prioriteetteja koskeva toimielinten tiedotustoiminta, siltä osin kuin nämä prioriteetit liittyvät tämän asetuksen yleisiin tavoitteisiin".

Rahoitettavat tiedotustoimet voidaan jakaa kahteen eri ryhmään:

- kolmansien osapuolten ehdottamat toimet, joihin myönnetään rahoitusta (avustuksia) Euroopan maatalouden tukirahastosta eli maataloustukirahastosta
- komission aloitteesta toteutettavat toimet, jotka rahoitetaan 100-prosenttisesti maataloustukirahastosta (suorat toimet / julkiset hankinnat).

Asetuksen 45 artiklan 5 kohdan mukaan asetuksen mukaisten tiedotustoimien toteuttamisesta on esitettävä joka toinen vuosi kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Nyt on kyseessä yhdeksäs kertomus[2].

Tällä raportointikaudella maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto osallistui edelleen komission toimielinten tiedotustoimintaan liittyvien toimien jatkuvaan kehittämiseen ja toteuttamiseen. Eri meno-ohjelmien varoja yhdistettiin Euroopan unionin yleisiin tavoitteisiin perustuvien tiedotustoiminnan painopisteiden rahoittamiseksi. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston viestintätoimet kuvastivat vuonna 2019 sitä, miten yhteisellä maatalouspolitiikalla edistettiin Junckerin komission painopisteitä, erityisesti työpaikkojen luomiseen, kasvuun ja investointeihin liittyviä, ja tuotettiin konkreettisia hyötyjä kansalaisille. Samanaikaisesti komissio valmistautui toteuttamaan von der Leyenin komission kunnianhimoiset tavoitteet, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman. Uusi komissio joutui vuonna 2020 vastaamaan pikaisesti koronaviruspandemian aiheuttamaan haasteeseen ja reagoimaan hätätilanteeseen organisoimalla Euroopan unionin yhteisiä ja koordinoituja vastatoimia. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto osallistui sekä yritys- että sektoritason viestintään toimenpiteistä, joita toteutettiin kansalaisten terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi, elintarvikeketjun tehokkaan toiminnan jatkumisen ja elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi, ja komission ehdottamasta tulevaisuuteen suuntautuvasta elpymissuunnitelmasta, joka perustuu vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin.

---

1 Euroopan unionin virallinen lehti L 347, 20.12.2013, s. 549.

2 KOM(2003) 235 lopull., 8.5.2003; KOM(2007) 324 lopull., 13.6.2007; KOM (2009) 237 lopull., 20.5.2009; KOM(2011) 294 lopull., 25.5.2011; COM(2013) 645 final, 20.9.2013; COM(2016) 83 final, 23.2.2016; COM (2017) 777 final, 19.12.2017 ja COM(2019) 634 final, 17.12.2019.

Vuonna 2020 tehtiin Eurobarometri-tutkimus osana säännöllistä seurantaa, jossa kartoitetaan EU:n kansalaisten käsityksiä maataloudesta ja YMP:stä. YMP:n tavoitteisiin kuuluvat turvallisten, terveellisten ja laadukkaiden elintarvikkeiden tarjoaminen, viljelijöiden kohtuullisen elintason varmistaminen sekä ympäristön suojeleminen ja ilmastonmuutoksen torjuminen. Nämä kolme ovat vuodesta 2017 lähtien olleet eurooppalaisten mielestä sen tärkeimmät tavoitteet. Yhä suurempi enemmistö eurooppalaisista katsoo, että YMP täyttää tavoitteensa ja hyödyttää kaikkia kansalaisia eikä pelkästään viljelijöitä.[3]

Lisäksi yhteisen maatalouspolitiikan tiedotuspolitiikasta teetettiin vuonna 2020 ulkoinen tutkimus arvioinnin tueksi[4]. Tutkimuksessa havaittiin, että toteutetuilla tiedotustoimilla oli onnistuttu parantamaan YMP:n ymmärtämistä ja käsityksiä siitä. Siinä annettiin myös arvokkaita ohjeita maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston vuosien 2021–2025 ulkoisen viestinnän strategian valmisteluun. Tutkimus vaikutti myös YMP:n tiedotuspolitiikan yleiseen arviointiin, jonka tuloksena julkaistiin arviointikertomus[5].

Asiakirjassa mainitut liitteet sisältyvät tämän kertomuksen liitteenä olevaan komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan.

II. TALOUSARVIO

Budjettikohdan 05 08 06 mukaisiin tiedotustoimiin oli alkuperäisen rahoituspäätöksen mukaisesti käytettävissä 8 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 8 miljoonaa euroa vuonna 2020. Lisäksi komission toimielinten tiedotustoimintaan liittyvien toimien puitteissa maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosastosta (maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta) siirrettiin yhteisvaltuutuksen nojalla raportointikauden aikana viestinnän pääosastolle 5 655 000 euroa vuonna 2019 ja 7 545 000 euroa vuonna 2020. Viestinnän pääosasto vastaa komission toimielinten tiedotustoimintaan liittyvien viestintäkampanjoiden hallinnoinnista.

Määrärahat jakautuivat julkisten hankintojen (komission aloitteesta toteutetut toimet) ja avustusten (yhteisrahoitetut toimet) välillä seuraavasti:

2019: julkiset hankinnat (4 milj. euroa) (50 %) – avustukset (4 milj. euroa) (50 %)
2020: julkiset hankinnat (4 milj. euroa) (50 %) – avustukset (4 milj. euroa) (50 %)

Vuonna 2019 toimenpiteiden toteutuksessa päästiin 100 prosenttiin maksusitoumuksina ja 92,91 prosenttiin sidottujen määrien maksuina.

Vuonna 2020 toimenpiteiden toteutuksessa päästiin 96,86 prosenttiin maksusitoumuksina. Maksuja koskevat numerotiedot vuoden 2020 toimenpiteiden osalta eivät vielä olleet lopulliset, kun tätä kertomusta luonnosteltiin, sillä maksuja voidaan suorittaa vielä 31. joulukuuta 2021 saakka.

III. RAHOITETTUJEN TOIMIEN JAKAUTUMINEN

YMP:n tiedotustoimet keskittyivät vuosina 2019–2020 vahvisti tulevaan YMP:aan ja komission poliittisiin painopisteisiin. Raportointikausi osui yksiin samanaikaisesti käynnissä olleiden neuvottelujen kanssa, jotka koskivat komission 1. kesäkuuta 2018 esittämiä YMP:n

[3] https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2229

[4] https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cmef/regulation-and-simplification/information-policy-common-agricultural-policy-1_en

[5] Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Arviointi yhteisen maatalouspolitiikan tiedotuspolitiikasta, SWD (2021) 980.

uudistukseen liittyviä monivuotisen rahoituskehyksen alakohtaisia ehdotuksia. Toimiin kuului vuonna 2019 myös tietoisuuden lisääminen Euroopan parlamentin vaaleista maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston meneillään olevien tiedotustoimien yhteydessä, jotta kansalaiset ja sidosryhmät saadaan mukaan YMP:n uudistusehdotusten käsittelyyn. Komissio pyrki vahvasti edistämään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kestävää kehitystä koskevaa osaa hyväksymällä 20. toukokuuta 2020 Pellolta pöytään- ja biodiversiteettistrategiat ja käymällä keskusteluja muiden EU:n toimielinten ja sidosryhmien kanssa. Tällä raportointikaudella maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston viestintätoimien keskiössä oli tietoisuuden lisääminen YMP:n keskeisestä roolista Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa. Tähän kuului kestävyyden merkitys kaikissa ulottuvuuksissa (taloudellisessa, sosiaalisessa ja ympäristöä koskevassa ulottuvuudessa). Kuten edellä todettiin, vuonna 2020 painopiste oli ensisijaisesti komission EU:n tasolla pikaisesti koordinoimissa covid-19-pandemian torjuntatoimissa. Niihin kuului kansalaisille ja päättäjille tiedottaminen monista komission toteuttamista toimenpiteistä YMP:n hallinnoinnin yksinkertaistamiseksi ja taloudellisen tuen tarjoamiseksi viljelijöille ja maaseutuyhteisöille. Covid-19-pandemia osoitti sekä kansalaisille että sidosryhmille, miten tärkeä vakaa ja kestävä ja kaikissa olosuhteissa toimiva maatalous- ja elintarvikeala on. Toinen tärkeä painopiste vuonna 2020 oli EU:n maaseutualueita koskevan pitkän aikavälin vision valmistelua koskeva viestintä.

Tiedotustoimille oli leimallista vahvistettu yhteistyö komission muiden yksiköiden, kuten viestinnän pääosaston, terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston, tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston, yhteisen tutkimuskeskuksen ja ympäristöasioiden pääosaston, kanssa. Tämä kuvaa vihreän kehityksen ohjelman monialaista luonnetta. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto halusi varmistaa, että YMP:n viestit välittyivät osana vihreän kehityksen ohjelman yleistä narratiivia, ja laati siksi erityistä viestintämateriaalia esimerkiksi luomu-, laatu- ja innovaatiopolitiikasta. Sidosryhmille ja kansalaisille kohdistettavan viestinnän tehostamiseksi lisättiin myös digitaalisten välineiden ja sosiaalisen median käyttöä.

1. Avustukset (kolmansien osapuolten aloitteesta toteutetut yhteisrahoitetut tiedotustoimet)

Asetuksen 45 artiklan (tiedotustoimet) mukaan avustuksilla rahoitettavia toimenpiteitä on kahdenlaisia – kolmansien osapuolten esittämät vuotuiset työohjelmat tai muut erityistoimenpiteet. Erityisillä tiedotustoimenpiteillä tarkoitetaan ajallisesti ja paikallisesti rajattuja tiedotustapahtumia, joilla on oma talousarvio. Tällainen toiminta voi vaihdella konferensseista kokonaisvaltaiseen tiedotuskampanjaan, johon kuuluu monentyyppisiä eri alueilla ja/tai jäsenvaltioissa toteutettavia tiedotustoimia (kuten audiovisuaaliset tuotannot, lehtiartikkelit, digitaalisen median viestintä, seminaarien ja konferenssien järjestäminen tai maatalous- ja elintarvikealan messuille osallistuminen). Vuotuinen toimintaohjelma puolestaan koostuu 2–5 yksittäisestä tiedotustoimesta. Vuosina 2019 ja 2020 päätettiin edeltävien vuosien tapaan valita yhteisrahoitettaviksi ainoastaan yksittäisiä tiedotustoimia. Tarkoituksena oli yksinkertaistaa avustusohjelmaa ja varmistaa eri viestintätoimien välinen yhtenäisyys.

Ehdotuspyynnöillä[6, 7] kannustettiin toteuttamaan tiedotustoimia, jotka kohdistuvat erityisesti yhteisen maatalouspolitiikan taloudellisiin, ympäristöön liittyviin ja sosiaalisiin ulottuvuuksiin. Sidosryhmien kohderyhmän osalta tavoitteena oli varmistaa suurempi tietoisuus YMP:n osuudesta kestävän kehityksen tukemiseen. Suuren yleisön (ja kaupunkialueilla erityisesti nuorten) osalta ehdotuspyynnöissä kannustettiin muun muassa soveltamaan uusia lähestymistapoja nuorten osallistamiseen. Niitä suunnattiin koululaisiin, opettajiin ja yliopisto-opiskelijoihin, ja niissä keskityttiin esimerkiksi tietoisuuden lisäämiseen YMP:n roolista ilmastonmuutoshaasteeseen vastaamisessa ja terveellisten ruokailutottumusten edistämisessä. Kaiken kaikkiaan tavoitteena oli lisätä yleistä tietoisuutta siitä, miten tärkeää maatalouden ja maaseudun kehittämiseen annettava EU:n tuki ja sen osuus vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden täyttämisessä on kansalaisten kannalta.

Yhteisrahoitusta sai 18 toimenpidettä vuonna 2019 ja 22 toimenpidettä vuonna 2020, joten yhteisrahoitusta sai raportointikaudella 2019–2020 yhteensä 40 toimea. Niiden kaikkien saama rahoitusosuus oli 60 prosenttia tosiasiallisesti syntyneistä tukikelpoisista kustannuksista ja kiinteämääräinen rahoitusosuus 7 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Raportointikaudella 2019–2020 tiedotusvälineille ja viestintätoimistoille myönnettiin 25 avustusta toimenpiteisiin, joilla lisätään tietoisuutta maatalouden ja maaseutualueiden merkityksestä koko yhteiskunnalle. Osa niistä oli eri jäsenvaltioissa toimivien mediayhtiöiden toteuttamia toimia, joilla oli merkittävä rajatylittävä ulottuvuus. Hankkeet havainnollistavat sitä, miten YMP edistää unionin poliittisia prioriteetteja ja sen kaikissa ulottuvuuksissa otetaan huomioon maatalouden kestävyys. Näihin toimiin sisältyi usein pedagogisia elementtejä sekä elintarvikkeita ja maataloutta koskevia tiedotustapahtumia, ja niissä korostettiin EU:n tuen merkitystä ja sukupolvenvaihdosten merkitystä alalle.

Tukea annettiin myös kahdeksalle kansallisella tasolla toteutettavalle toimelle, joita johtivat tuottajien yhdistykset tai tahot, joilla on vahvat yhteydet maatalousalaan. Näissä hankkeissa keskityttiin EU:n maatalouden ja maaseutualueiden nykyisiin ja tuleviin haasteisiin ja kestävyyden edistämiseen. Kansallisella tasolla muun muassa erään akateemisen laitoksen tutkimuskohteena olivat nuorten viljelijöiden mahdollisuudet tulevaisuudessa. Lisäksi eräs EU:n tason maaseudun kehittämisyhdistys organisoi rajatylittävän hankkeen, jonka tarkoituksena oli maatalousalan opiskelijoiden tukeminen. Kaksi kansallisella tasolla toimivaa ympäristöalan järjestöä ja yksi EU:n tason järjestö saivat myös tukea toimenpiteisiin, joilla lisätään tietoisuutta ympäristön suojelemiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvistä kysymyksistä Pellolta pöytään -strategian ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman prioriteettien yhteydessä.

Avustuksen saaneisiin hankkeisiin sisältyi usein kasvatuksellinen osa, joka oli suunnattu koululaisille, opettajille ja yliopisto-opiskelijoille. Näiden toimien tarkoituksena oli nuorten osallistaminen ja tietoisuuden lisääminen YMP:stä ja sen vaikutuksesta moniin alueisiin, kuten ilmastonmuutokseen, elintarviketurvallisuuteen ja terveellisen ruokavalion edistämiseen elämäntapana.

Joillakin avustuksia saaneilla hankkeilla oli suuria vaikeuksia toteuttaa toimiaan kansallisten viranomaisten covid-19-pandemian torjumiseksi asettamien rajoitusten vuoksi. Rajoitukset

[6] Vuoden 2019 avustuksia koskeva ehdotuspyyntö, Euroopan unionin virallinen lehti, 2018/C 395/03, 31.10.2018.

[7] Vuoden 2020 avustuksia koskeva ehdotuspyyntö, https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/imcap/wp-call/infome-01-2020_en.pdf

vaikuttivat erityisesti toimiin, jotka liittyivät seminaarien järjestämiseen kouluissa, konferenssin järjestämiseen ja maatalous- ja elintarvikealan messuihin osallistumiseen. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto suhtautui edelleen hyvin joustavasti ratkaisujen etsimiseen näiden hankkeiden toteuttamiseksi Euroopan komissiossa sovitun yleisen lähestymistavan mukaisesti.

Tämän kertomuksen ohessa esitettävässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitetään yksityiskohtaista tietoa raportointikaudella myönnetyistä avustuksista. Siinä esitetään myös hyväksyttyjen hakemusten määrä kussakin jäsenvaltiossa.

Raportointikaudella 2019–2020 huomattavan monet yhteisrahoitetuista toimista saavuttivat varsinaisia osallistujia laajemman yleisön erikoisalojen tiedotusvälineiden ja visuaalisten välineiden kerrannaisvaikutuksen sekä digitaalisen ja sosiaalisen median lisääntyvän käytön ansiosta.

Hakemukset arvioitiin ehdotuspyynnöissä esitettyjen tiukkojen tukikelpoisuus-, hylkäämis-, valinta- ja myöntämisperusteiden perusteella. Tämä menettely oli varainhoitoasetuksenmukainen, ja sen ansiosta täyttyi komission tavoite taata hakijoille samanarvoinen kohtelu ja oikeudenmukainen kilpailu.[8]

2. Suorat toimet / julkiset hankinnat (komission aloitteesta toteutettavat tiedotustoimet)

Kuten aiemminkin, raportointikaudella 2019–2020 toteutettiin komission aloitteesta useita tiedotustoimia. Covid-19-pandemia johti vuonna 2020 (1. maaliskuuta alkaen) useimpien fyysisten tapahtumien peruuttamiseen, muiden tapahtumien mukauttamiseen ja vuoden mittaan erityisesti yleiseen siirtymiseen verkko-organisaatiomallien käyttöön.

a) Media ja verkkoviestintä

Median tukeminen ajantasaisilla ja olennaisilla tiedoilla nykyisestä ja tulevasta YMP:stä ja maaseudun kehittämispolitiikasta oli tällä raportointikaudella edelleen vahvasti esillä. Elintarvike- ja maatalousasioista kiinnostuneille toimittajille suunnattua www.Ag-Press.eu-foorumia parannettiin edelleen. Ag-Pressin jäsenille järjestetyt opintokäynnit, seminaarit ja (vuonna 2020) webinaarit auttoivat edistämään jäsenten välistä tietojen ja kokemusten vaihtoa ja syventämään heidän tietämystään EU:n maatalouteen ja maaseutuun liittyvistä toimista.

Verkostoitumistoimiin kuului kahden opintomatkan järjestäminen Romaniaan ja Suomeen niiden EU:n puheenjohtajakausilla vuonna 2019. Opintomatkaan Clujin alueelle Romaniaan sisältyi asiantuntijoiden esityksiä ja käyntejä maanviljely- ja viiniyrityksiin, jotka esittelivät nykyteknologian osuutta tulostensa saavuttamiseen. Käynnillä esiteltiin myös alueen rikasta juustonvalmistusperinnettä ja sen menestystä EU:n markkinoilla sekä sen tukemista nykyaikaisilla markkinointimenetelmillä. Toinen kohokohta oli kaupallisesti menestynyt luomuhanke, joka perustuu transylvanialaiseen raakasiementen kylmäpuristuksen perinteeseen. Keskusteluista tuottajien ja maatalousyrittäjien kanssa Suomessa ja Romaniassa saatiin tietoja siitä, miten moninaisia viljelyolot ovat eri jäsenvaltioissa ja millaisia haasteita niillä on.

[8] Avustuksia koskevaa yksityiskohtaisempaa tietoa on saatavissa myös Europa-verkkosivustolta: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds/grants-information_fi

Vuoden 2019 alkupuoliskolla järjestettiin lisäksi Ag-Press-verkostolle seminaari, joka oli osa Afrikan ja EU:n maatalouskumppanuuden edistymistä koskevaa jatkuvaa viestintää. Seminaari järjestettiin sen jälkeen, kun kesäkuussa 2019 oli järjestetty välitavoitteena ollut kolmas Afrikan unionin ja Euroopan unionin maatalousministerien konferenssi. Siinä yhteydessä hyväksyttiin ensimmäisen kerran poliittinen julistus ja toimintaohjelma, joiden yleisenä tavoitteena on elintarvike- ja maatalousalan yhteistyön vahvistaminen edelleen kaikilla tasoilla. Tässä viestintätoimessa hyödynnettiin monia eri välineitä (lehdistötilaisuus, johon osallistuivat EU:n maataloudesta vastaava komission jäsen ja hänen vastapuolensa Afrikan unionissa, lehdistötiedotteet, tietokosteet ja laaja-alainen digitaalisen ja sosiaalisen median toiminta).

Vuonna 2020 ei pandemiarajoitusten vuoksi järjestetty lehdistövierailuja. EU:n keskeisten poliittisten prioriteettien esittelemiseksi järjestettiin kuitenkin kolme Ag-Press-webinaaria. Ensimmäisen webinaarin (20. toukokuuta) aiheena olivat covid-19-pandemiaan liittyvät EU:n laajat tukitoimenpiteet. Siinä painopiste oli erityisesti erilaisissa toimenpiteissä, joilla pyritään varmistamaan, että EU:n laajuisten toimitusketjujen toiminta jatkuu, ja EU:n pk-yrityksille, viljelijöille ja maaseutualueille kriisin vaikutusten lieventämiseen tarjoamassa tuessa. Toisessa webinaarissa (20. toukokuuta) pääosassa oli Pellolta pöytään -strategian hyväksyminen. Siihen osallistuivat maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaava komission jäsen Janusz Wojciechowski ja terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaava komission jäsen Stella Kyriakides. Tilaisuudessa käsiteltiin kestävää kehitystä ja tulevan YMP:n roolia kestäviä elintarvikejärjestelmiä koskevan tavoitteen saavuttamisessa. Kolmannen webinaarin (15. joulukuuta) aiheena olivat maatilojen innovaatio- ja sukupolvenvaihdoskysymykset. Webinaarissa käydyt perusteelliset keskustelut komission maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston ylempien virkamiesten ja yhteisen tutkimuskeskuksen välillä auttoivat syventämään median edustajien ymmärrystä näistä ratkaisevan tärkeistä poliittisista kysymyksistä ja mahdollistivat ”Agricultural Outlook 2020–2030” -raportin ja ”Farmers of the Future” -tutkimuksen ei vielä julkaisuvapaiden tietojen jakamisen.

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto jatkoi raportointikaudella sosiaaliseen mediaan ja verkkopohjaiseen viestintään liittyvien valmiuksiensa kehittämistä. Toiminnan laajentaminen sosiaalisessa mediassa auttoi lisäämään tietoisuutta YMP:stä huomattavasti ja johti siihen, että tärkeimpien kohdeyleisöjen osallistumisluvut kasvoivat. Se puolestaan johti siihen, että viestit levisivät tehokkaammin ja vaikuttavammin kaikilla alustoilla, mikä takasi monien eri aiheiden säännöllisen näkyvyyden mediassa. Samanaikaisesti verkkosisällön tuloksellisuuden parempi jäljitys ja seuranta auttoivat tekemään tarvittavat muutokset, jotta pystyttiin viestimään kohdeyleisölle oikea-aikaisesti. Näin voitiin myös reagoida seuraajien viesteihin nopeammin ja tehokkaammin. Verkkoa ja sosiaalista mediaa varten laadittu laaja käyttäjäystävällinen tiedotusmateriaali auttoi lisäämään tietoisuutta YMP:n roolista vihreän kehityksen ohjelman prioriteettien toteuttamisesta ja toimenpiteistä covid-19-kriisin torjumiseksi maatalous- ja elintarvikealalla. Audiovisuaalisten ja graafisten välineiden käytön lisääminen lisäsi huomattavasti maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston sosiaalisessa mediassa tapahtuvan viestinnän kattavuutta ja vetovoimaa. Yksi erityisen huomionarvoinen esimerkki oli kiinnostava viestintäkampanja, joka kehitettiin kuvaamaan maantieteellisiä merkintöjä, EU:n ruokakulttuuriperintöä ja laatupolitiikkaa. Toinen esimerkki oli värikkään audiovisuaalisen sisällön tuottaminen ”tulevaisuuden viljelijät” -hankkeen mainostamiseksi. Hanke on maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston ja yhteisen tutkimuskeskuksen yhteinen aloite, jossa etsitään innovatiivisia ratkaisuja maatalousalan tuleviin haasteisiin vastaamiseksi. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto jatkoi

viestinnän pääosaston ja muiden pääosastojen kanssa tekemäänsä yhteistyötä varmistaakseen sisällön koordinoidun levittämisen toimielintasolla ja parantaakseen siten sen vaikuttavuutta**.**

b) Konferenssit, messut ja tapahtumat

Tällä raportointikaudella yhteistyö sidosryhmien kanssa ja suuren yleisen tavoittaminen kuuluivat edelleen maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston viestintätoimien prioriteetteihin.

Konferenssit olivat komissiolle tärkeä keino monien eri sidosryhmien kuulemiseen sekä niiden kanssa käytävään tietojen- ja ajatustenvaihtoon olennaisen tärkeistä poliittisista kysymyksistä alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Esimerkiksi EU:n metsästrategian tarkistuksen tulokset esitettiin ”Metsämme, meidän tulevaisuutemme” -konferenssissa, jonka komissio järjesti 25.–26. huhtikuuta 2019 Brysselissä. Konferenssi vahvisti metsien ja metsätalouden olennaisen tärkeän merkityksen Pariisin sopimuksen ja vuodeksi 2030 asetettujen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden yhteydessä. Maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan komission jäsenen, EU:n neuvoston puheenjohtajana toimivan Romanian metsäasiain ministerin ja ilmastotoimista ja energiasta vastaavan komission jäsenen puheiden pohjalta keskusteltiin kattavasti metsätalousalan mahdollisuudesta osallistua edelleen EU:n taloudellisten ja sosiaalisten sekä ympäristöön ja ilmastoon liittyvien tavoitteiden edistämiseen. Kaiken kaikkiaan viestintä tästä aiheesta oli edelleen yksi raportointijakson keskeisistä tavoitteista.

Joulukuussa 2019 alettiin työstää Pellolta pöytään -strategiaa, joka on yksi Vihreän kehityksen ohjelman keskeisistä osista. Vuonna 2019 pidetyssä EU:n maatalouden näkymiä käsittelevässä ”Agricultural Outlook” -konferenssissa painopiste oli kestävyydessä pellolta pöytään. Tarkemmin sanottuna toimet kattoivat useita elintarvikeketjun toimijoiden toteuttamia aloitteita tuotannon, kulutuksen ja kaupan kestävyyden parantamiseksi. Konferenssissa käsiteltiin ilmastonmuutoksen lisäksi muita kestävyysnäkökohtia, kuten maatilojen taloudellisen elinkelpoisuuden, maaseutuyhteisöjen elinkelpoisuuden, luonnon monimuotoisuuden ja luonnonvarojen säilyttämistä. Aiheena olivat myös yhteiskunnan kasvavat tarpeet ja kuluttajien odotukset erityisesti kestävien elintarvikkeiden suhteen, ja samalla tarkasteltiin EU:n markkinoiden näkymiä vuoteen 2030 asti. Konferenssiin kokoontui 600 eri sidosryhmiin kuuluvaa henkilöä, jotka edustivat EU:n toimielimiä, hallituksia, kansainvälisiä järjestöjä, elintarvikeketjun toimijoita, ammatillisia organisaatioita, markkina-asiantuntijoita, tutkijoita, ajatushautomoja ja kansalaisyhteiskuntaa kattavasti. Tapahtumien sisältöjä levitettiin laajalti suoratoistona sekä digitaalisen ja sosiaalisen median välineillä.

Vuonna 2020 kestävyyttä ja erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista koskevaa viestintää tehostettiin edelleen. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto ja terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto järjestivät 15.–16. lokakuuta 2020 yhdessä ensimmäisen ”Pellolta pöytään” -konferenssin verkossa. Maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä ja terveydestä ja elintarviketurvallisuudesta vastaavat komission jäsenet osallistuivat alku- ja loppuseremonioihin ja korostivat, että komissio haluaa tehdä sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan kanssa yhteistyötä ja edetä yhdessä kohti kestävien elintarvikejärjestelmien tavoitetta. Verkon käytön edut näkyivät runsaana osallistumisena. Tämä kävi ilmi myös marraskuussa järjestetyssä ”Strengthening geographical indications” -tapahtumassa, jossa tutkittiin tapoja ja keinoja vahvistaa EU:n laatupolitiikkaa, sekä joulukuussa 2020 järjestetyssä ”Outlook”-konferenssissa. Osallistujat toivat esiin myös verkon käytön vähemmän myönteisiä näkökohtia, jotka koskivat

inhimillisen vuorovaikutuksen puuttumista, ja sen vaikutuksia hyvien käytäntöjen vaihtamiseen ja verkostoitumiseen.

Kasvokkain tapahtuva vuorovaikutus suuren yleisön ja sidosryhmien kanssa maatalousmessuilla oli edelleen tärkeää toimintaa. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto osallistui vuonna 2019 kahdeksaan maatalousmessu- ja muuhun tapahtumaan usein yhteistyössä komission muiden osastojen kanssa. Houkuttelevaa dynaamista viestintämateriaalia ja julkaisuja asetettiin saataville. Tapahtumia järjestettiin erityisesti lapsille ja koululaisille. Tavoitteena oli myös kuunnella ja osallistua ja lisätä EU:n toimielinten näkyvyyttä ja saavutettavuutta paikallisella tasolla.

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto osallistui vuoden 2020 alussa (samoin kuin vuonna 2019) yhteistyössä terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston kanssa kaksille suurille maatalousmessuille eli ”Internationale Grüne Woche” -messuille Berliinissä ja ”Salon International de l’Agriculture” -messuille Pariisissa. Pääosastoilla oli näillä messuilla oma näyttelyosasto, jonka aiheena oli kestävyys. Kaikki muut vuodeksi 2020 suunnitellut messut peruutettiin pandemiarajoitusten vuoksi.

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto selvittää edelleen mahdollisuuksia hyödyntää erilaisia tapahtumia, jotka tavoittaisivat mahdollisimman paljon kansalaisia, kuten Okran maatalousnäyttely Suomessa Suomen EU-puheenjohtajakauden alussa heinäkuussa 2019. Tässä tapahtumassa järjestettiin yhteistyössä sidosryhmien ja kansallisten viranomaisten kanssa tulevaa YMP:aa koskeva kansalaiskeskustelu, jonka osallistujina olivat maatalousministeri, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton MTK:n puheenjohtaja ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston virkamiehet. Maataloudesta ja maaseudun kehittämisestä vastaavan komission jäsenen osallistuminen suurille messuille yhdessä jäsenvaltion johtavien edustajien kanssa herätti myös usein laajaa kiinnostusta ja sai huomattavaa näkyvyyttä kansallisissa ja alueellisissa tiedotusvälineissä.

IV. KÄYTETTYJEN VAROJEN (MAKSUSITOUMUKSET JA MAKSUT) JAKAUTUMINEN KOLMANSIEN OSAPUOLTEN ALOITTEESTA TOTEUTETTAVIEN YHTEISRAHOITETTUJEN TOIMIEN (AVUSTUKSET) JA KOMISSION ALOITTEESTA TOTEUTETTAVIEN TIEDOTUSTOIMIEN (JULKINEN HANKINTA) VÄLILLÄ[9]

	2019			2020		
Kaikki luvut euroina	Avustukset	Julkiset hankinnat	Yhteensä	Avustukset	Julkiset hankinnat	Yhteensä
Toteutunut talousarvio	4 000 000	4 000 000	8 000 000	3 935 189	3 064 812	7 000 001
Maksusitoumukset + yhteisvaltuutukset (*)	4 025 093	3 974 786	7 999 879	3 935 189	2 844 906 (**)	6 780 095 (**)
% kulutuksesta	100,63 %	99,37 %	100,00 %	100,00 %	92,82 %	96,86 %
Maksut	3 674 830	3 757 698	7 432 528	Ei tietoa (***)	Ei tietoa (***)	Ei tietoa (***)
% maksuista vs. maksusitoumuksista/yhteisvaltuuksista (*)	91,30 %	94,54 %	92,91 %	Ei tietoa (***)	Ei tietoa (***)	Ei tietoa (***)

(*) Luvut sisältävät maksusitoumusten tason 1 tai 2 ja yhteisvaltuutuksen saaneiden yksiköiden käyttämät määrärahat.
(**) Perustuu maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston ulkoisen viestinnän toimintasuunnitelman muutokseen.
(***) Näiden toimien maksut ovat kesken, eikä niitä ole vielä saatettu päätökseen.

Maksuja on yleensä alun perin tehtyjä maksusitoumuksia vähemmän. Avustusten kohdalla syynä on se, että toimien lopulliset kustannukset ovat alhaisemmat kuin tuensaaja aluksi arvioi. Kaikkia tuensaajien ilmoittamia menoja ei myöskään voida pitää tukikelpoisina. Komission aloitteesta toteutettavien toimien kohdalla maksujen ja maksusitoumusten välinen ero johtuu siitä, että vaikka maksusitoumukset on vahvistettu tietyn suuruisiksi, tosiasialliset menot ovat ennakoituja pienemmät säästöjen ja toteutuksen aikaisen paremman kustannustehokkuuden ansiosta.

V. PÄÄTELMÄT

Komission viestintätoimien keskiössä oli vuosina 2019–2020 EU:n kestävyystavoitteen edistäminen, eli tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on nykyaikainen, resurssitehokas ja kilpailukyinen. Tällä raportointikaudella YMP:n tiedotustoimissa korostettiin tämän tavoitteen mukaisesti tulevan YMP:n yksinkertaistamista ja nykyaikaistamista, sen kykyä vastata paremmin taloudellisiin, ympäristöön liittyviin ja sosiaalisiin haasteisiin ja sen pyrkimystä tukea riittävien maataloustulojen varmistamista, vahvistaa ympäristö- ja ilmastotoimia, lujittaa maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta ja käsitellä haasteellisia yhteiskunnallisia näkökohtia.

[9] Taulukko ei sisällä 13 200 000 euron määrää, joka on varattu vuosina 2019 ja 2020 yhteisvaltuutuksen nojalla viestinnän pääosastolle toimielinten tiedotustoiminta varten.